

ZAPISNIK 7. seje STROKOVNEGA SVETA ZDUS

(mandatno obdobje 2019 - 2023),
dne 11. 11. 2021 ob 10.00 uri prek Zoom

Prisotni člani (13/16): Tomaž Banovec, mag. Jožko Čuk, Anton Donko, Primož Hainz, Erik Hofbauer (do Ad. 7), Milan Osterc (do Ad. 7), Jožica Puhar, Branko Suhadolnik (do Ad. 7), mag. Rosvita Svenšek, Danilo Škerbinek, Anka Tominšek, Rožca Šonc in Jožef Tivadar.

Prisotno vodstvo ZDUS: predsednik Janez Sušnik in podpredsednica Vera Pečnik.
Prisotna vabljenka k Ad. 6: dr. Rado Bohinc in dr. Ivan Svetlik.

Niso bili prisotni (3): dr. Janko Čakš, mag. Janja Fortuna in mag. Martin Toth.

Sejo je vodila podpredsednica sveta Anka Tominšek.

Na predlog Anke Tominšek je bil soglasno sprejet

Sklep št. 1: Dnevni red 7. redne seje se potrди po dnevnem redu:

1. Potrditev zapisnika 6. seje in sprejem poročila o izvršitvi sklepov
2. Izvolitev predsednika sveta
3. Finančno poročilo ZDUS za 9 mesecev 2021
4. Realizacija letnega plana /delno/
5. Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi – amandmaji ZDUS in zadnja usklajevanja z Ministrstvom za zdravje
6. Obravnava predloga Nacionalnega sveta za demokratično spremembo volilnega sistema
7. Razno:
 - a) Mnenje o strokovni temi za Dneve medgeneracijskega sožitja 2022: Stanovanjska problematika in oskrba (predlogi)
 - b) Informacija o odobrenem projektu DIGITALNO VKLJUČENI
 - c) Informacija o Javnem razpisu za sofinanciranje programov rekreativnih, športnih in kulturnih dejavnosti organizacij upokojencev in delovnih invalidov v letu 2021
 - d) Povabilo na mednarodno spletno konferenco: Človekove pravice za vse starosti: Spodbujanje vseživljenjskega vidika in medgeneracijskega sodelovanja za spoprijemanje s starizmom
 - e) Spletne medgeneracijske kavarne MeKoS
 - f) Informacija o poteku promocije cepljenja proti Covid-19

Ad. 1

Potrditev zapisnika 6. seje in sprejem poročila o izvršitvi sklepov

Uvodoma je Tomaž Banovec komentiral, da je po sklicu seje poslal predloge k dnevnemu redu, ki so kot priloga št. 1 sestavni del zapisnika. Anka Tominšek je

STROKOVNI SVET

dejala, da na uvodno vprašanje o potrditvi dnevnega reda ni bilo pripomb, zato se je ta potrdil v obliki kot sledi.

Mag. Jožka Čuka je zanimalo, ali je ZDUS na ministrstvo za zdravje naslovilo protestno pismo v zvezi z načinom sprejema in obravnave predstavnikov ZDUS 23. 6., kot izhaja iz tretje točke zapisnika 6. redne seje. Sam je tedaj na to podal pisno odklonilo stališče, ker bi to lahko škodovalo ugledu ZDUS. Janez Sušnik je na kratko odgovoril, da trenutno z ministrstvom za zdravje poteka usklajevanje za Zakon o dolgotrajni oskrbi (nadalje ZDO). Mag. Jožko Čuk ni prejel konkretnega odgovora, zato je ponovil vprašanje, na katerega je Janez Sušnik odgovoril, da protestno pismo ni bilo napisano. Jožef Tivadar je bil mnenja, da je Janez Sušnik kasneje zadevo rešil na način, da je sedaj prišlo do ustrežnejših povezav z ministrstvom, zato je nadaljnja razprava o stališčih iz šeste seje brezpredmetna. Tomaž Banovec je dejal, da se potemtakem ugotovi, da sklep ni bil realiziran, nakar so člani opozorili, da sklepa v zvezi s tem ni bilo. Janez Sušnik je dodatno izjavil, da pisnega protesta ni bilo, je bil pa ustni, s katerim se je pri ministrstvu zahtevalo sodelovanje ZDUS pri končnem oblikovanju ZDO. Sledilo je imenovanje ekip s strani ministra Janeza Poklukarja in ZDUS. Do sedaj sta potekali dve srečanji na ZDUS, v načrtu pa je že tretje.

Na predlog Anke Tominšek je bil soglasno sprejet

Sklep št. 2: Zapisnik 6. redne seje se potrdi in poročilo o realizaciji sklepov se sprejme.

Ad. 2

Izvolitev predsednika sveta

Anka Tominšek je uvodoma seznanila, da so nekateri predlagani kandidati sporočili, da funkcije žal ne morejo prevzeti iz različnih razlogov, zato je vodstvo ZDUS, upoštevajoč pretekle razprave, pristopilo k iskanju rešitve. Janez Sušnik zato za predsednico predlaga novo članico mag. Rosvito Svenšek, ki ima bogate vodstvene izkušnje in strokovno pokriva področje zdravstvenega in socialnega varstva in ki je šla skozi vse potrebne kadrovske postopke ZDUS. Sklep UO ZDUS je kot priloga št. 2 sestavni del zapisnika. Nadalje je Vera Pečnik dodatno utemeljila ustreznost kandidatke, tudi z ozirom na zahtevano strokovnost po Zakonu o humanitarnih organizacijah.

Anka Tominšek je zaželela mag. Rosviti Svenšek dobrodošlico in jo prosila za kratko predstavitev. Je dolgoletna delavka na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, bila je direktorica OE ZZZS Maribor in tvorka sedanjega sistema zdravstvenega in vzajemnega zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji. Sama se sicer ni potegovala za funkcijo predsednice sveta, je pa pripravljena prevzeti delo, se povezovati, da bi predlogi ZDUS obrodili sadove za dobrobit starejših, zato je pripravljena prevzeti to vlogo.

STROKOVNI SVET

Tomaž Banovec, Rožca Šonc, Jožica Puhar in mag. Jožko Čuk so izrazili podporo kandidatki in se ji zahvalili na pripravljenosti prevzema funkcije.

Mag. Jožko Čuk je dodatno vprašal, ali bo v stališčih ZDUS k predlogu ZDO še vedno stavek »da kljub kritičnim pripombam k zakonu, njegov sprejem podpiramo«? Mag. Rosvita Svenšek je odgovorila, da so bili napačno razumljeni. Glede na razmere v Sloveniji je zakon prepotrben, ampak mimo zahtev ZDUS ne moremo in če bistvene sistemske zadeve ne bodo urejene, ne moremo podpreti sedanjega besedila zakona.

Na predlog Janeza Sušnika je bil soglasno sprejet

Sklep št. 3: Mag. Rosvita Svenšek se izvoli za predsednico Strokovnega sveta ZDUS za preostalo mandatno obdobje 2019-2023.

Anka Tominšek je čestitala na izvolitvi in upa na dobro sodelovanje. Dodala je nekaj opazk glede sodelovanja Komisije za zdravstveno in socialno varstvo s Strokovnim svetom. Vljudno je prosila mag. Svenškovo, da se s prevzemom nove funkcije vzpostavi zavedanje in praksa, da se stališča sprejeta na omenjeni komisiji, pošljejo v obravnavno tudi na strokovni organ kot je svet in šele tako usklajena se javno objavijo.

Ad. 3

Finančno poročilo ZDUS za 9 mesecev 2021

Anka Tominšek je komentirala, da finančno poročilo ni tema za svet. Janez Sušnik je dejal, da kljub temu gre za informacije s katerimi člani morajo biti seznanjeni. Prihodki v devetmesečnem obdobju so naraščali mnogo počasneje od odhodkov, zato beležimo -28.954,00 EUR. Članarina ZDUS s strani društev tudi ni poravnana v skladu s pravilnikom (trenutno 70 %). Ob zadnjih informacijah o odobrenih prijavih na javne razpise pa je do konca leta pričakovati pozitivno poslovanje.

Tomaž Banovec je na tem mestu opozoril na neskladnost podatkov o članstvu na spletni strani ZDUS, v ustnih navajanjih in v zbranih podatkih o plačani članarin ZDUS in predlaga, da se podatki uredijo oziroma poenotijo. Koliko ljudi zastopamo?

Anka Tominšek je komentirala, da je nezadostno poravnava članarine ZDUS potrebno obravnavati na UO in Zboru članov ZDUS.

Mag. Jožko Čuk se ni strinjal z načinom komuniciranja Janeza Sušnika, ki je po njegovem mnenju na grob način navajal obveznost članov o pravočasnem plačilu članarine. Janez Sušnik je prosil podpredsednico, da se z dlje časa trajajočimi napadi na njegovo osebnost prekine in se napori usmerijo v prihodnost ZDUS.

STROKOVNI SVET

Primož Hainz je vprašal, kako je s statusom članov in DU, ki so v Ljubljani? Janez Sušnik je odgovoril, da večina ljubljanskih DU plačujejo članarino ZDUS. Vera Pečnik je dodala, da je epidemija Covid-19 dodatna otežila pravočasnost plačila članarine.

Ad. 4

Realizacija letnega plana /delno/

Janez Sušnik je na kratko povzel realizacijo po vsebinskem načrtu dela ZDUS za leto 2021, ki opredeljuje izvajanje aktivnosti iz Memoranduma 2018. Ostajajo še odprte zadeve, kot so uvedba pogrebnine, ureditev razmer v domovih za starejše, sprejem Zakona o demografskem skladu, ki je začasno odložen, vprašljiv je tudi sprejem Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, seniorske olajšave in dvojni status upokojencev so v postopku. Redno usklajevanje pokojnin že letos ni bilo po sistemskem zakonu, ostalo je še vprašanje poročuna za 1 %, kot tudi ni bil po sistemskem zakonu letni dodatek, ki bi moral biti izplačan v dveh različnih višinah in ne v petih, kot je bilo realizirano. Zakonski predlog za izredno usklajevanje pokojnin za 3,5 % v mesecu decembru 2021 je še vedno v postopku.

Zadeve so še v teku in do konca leta bo večina načrtanih ciljev realizirana, je pa ZDUS pri realizaciji nekaterih odvisna od politične volje.

Tomaž Banovec je predlagal, da vodstvo ZDUS opredeli, kaj pričakuje od sveta v t.i. času pred volitvami, da ne bomo prišli v položaj slabe strokovne pripravljenosti. Svet je posvetovalno telo UO in Zbora članov ZDUS in zato je nujno, da ti organi formalno opredelijo svoja pričakovanja od sveta za čas do volitev in po njih.

Na predlog Anke Tominšek, Tomaža Banovca, Jožice Puhar je bil soglasno sprejet **Sklep št. 4: Strokovni svet predlaga vodstvu ZDUS, da do naslednje seje glede na potek razprav, ki še bodo v parlamentu, konkretno in jasno opredeli, o katerih pomembnih zakonodajah in vsebinah pričakuje oblikovana stališča sveta.**

Ad. 5

Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi – amandmaji ZDUS in zadnja usklajevanja z Ministrstvom za zdravje

Uvodoma je Anka Tominšek povzela, katero besedilo je bilo v obravnavi na svetu. Posebej je opozorila na sklep 6. seje, po katerem naj bi člani podali ključne pripombe k predlogu ZDO, na podlagi katerega bo možno sprejeti dokončno stališče ZDUS, ali je zakon primeren za sprejem ali ne. Pričakovala je, da se bodo stališča uskladila s Komisijo za zdravstveno in socialno varstvo ter se nato poslala v potrditev UO ZDUS. Žal se to ni zgodilo, prejeli smo samo odposlane amandmaje. Zato ugotavlja, da moramo v prihodnje v imenu organizacije kot je ZDUS, paziti na ugled tudi ko pošiljamo dokumente.

Sama je spremljala različne razprave v parlamentu in ugotavlja, da ljudje niso prebrali zakona. Sramotno je, da predlog ZDO, na podlagi Resolucije o normativni dejavnosti, za javno razpravo ni bil oblikovan kot povzetek vsebin s 6-7 ključnimi vprašanji, po katerih bi se javnost lahko opredelila. Prav tako v javnosti zavajajo z navajanjem, da financiranje ni rešeno. Kar ne drži, saj je financiranje jasno opredeljeno. Predviden je sprejem posebnega zakona glede obveznega zavarovanja za DO, do njegovega sprejema pa predlog zakona določa financiranje pravic iz DO v okviru javnih proračunov RS. Zaključila je z željo, da so na usklajevalnih sestankih z ministrstvom za zdravje prisotni tudi nekateri člani sveta, ki so zakon temeljito prebrali in da člani prejmejo novo, zadnjo verzijo zakona.

Tomaž Banovec je tudi dejal, da novega besedila ne pozna, da pa ostaja osrednje vprašanje: breme družin za oskrbovance na domu, ki so najdražja rešitev. Zakon je prostovoljstvo praktično izključilo in zanemarja dejstvo, da prostovoljci znatno blažijo stisko osamljenosti starejših, ki živijo doma in so potrebni oskrbe. Strinja se s predlogom, da potrebujemo zadnjo verzijo zakona.

Na tem mestu je še dodal predlog, da se temeljito preuči Bela knjiga o pokojninah (2016), ki je osnova za ves pokojninski in deloma tudi zdravstveni sistem ter določi delovno skupino, ki bo gradivo pripravila za obravnavo na organih.

Mag. Jožko Čuk je razmišljal, kako bi kot civilna družba opolnomočili starejše ljudi, da nam ne bi bilo potrebno sprejemati podrejen položaja vsakokratne strankarske politike. Zakon ga ne prepriča, strokovno je zelo slab in nedodelan, zato ga ne sprejema. Kot pogajalec, z vidika ZDUS, pa ima občutek da nas politika izrablja za svoje potrebe. Naš pristop bi moral biti zavrnitev zakona, s čimer bi dobili drugačno pogajalsko moč, kot pa da ga v podrejenem položaju sprejemamo in pišemo amandmaje na nerazumljive stvari. Ne pozabimo tudi, da še nikoli ni bilo toliko finančnih sredstev na razpolago za uresničitev DO kot ga je sedaj.

Jožef Tivadar je dejal, da idealen zakon še dolgo ne bo pripravljen. Pripravlja se že 20 let. Mnogo verzij in ministrov oz. vlad se je v tem času zvrstilo. Njegovo osebno stališče je, da bi morali zakon sprejeti ob upoštevanju čim več naših predlogov in poskrbeti, da se bo zakon uresničeval. Marsikaj sicer v zakonu še ni dorečeno, ampak je tukaj, in ga bo mogoče dopolnjevati oz. spreminjati, kot se to z mnogimi dogaja, noben zakon ni trajen, zato ga sprejmimo, drugače ga še dolgo ne bo.

Jožica Puhar je dejala, da je potrebno pogledati na zakon iz vidika potencialnih uporabnikov. Kaj bodo pridobili in kaj zgubili, če se zakon odloži? Ali je naša strokovna skupina začela dopolnjevati zakon v tem smislu ali ne? Poskrbeti moramo, da bodo starejši nekaj pridobili. Vera Pečnik je dopolnila, da je zakon namenjen vsem prebivalcem 18+.

Rožca Šonc je komentirala, da bi lažje razpravljali, če bi bili seznanjeni z zadnjo verzijo zakona. Dejstvo je, da imamo najmanj 60.000 ljudi, ki so doma potrebni

STROKOVNI SVET

DO. Ljudje želijo ostati doma, ker v institucijah ne bo prostora in osebja, ki bi skrbelo zanje, zato naj se vsi napori vložijo v to, da se zahteve ZDUS uveljavijo.

Janez Sušnik je zaključil, da je strokovna skupina ZDUS trdo delala in ne dopušča kritike in razvrednotenja dela te skupine. Pohvalil je delo mag. Rosvite Svenšek in upa, da bo ministrstvo za zdravje sprejelo predloge ZDUS. Dejal je, da se bo osebno poglubil v prispevke članov sveta za izboljšanje vsebine zakona.

Anka Tominšek je odgovorila, da je pohvalila delo skupine in se zaveda, da je Komisija za zdravstveno in socialno varstvo ogromno naredila, saj je prebrala vse njihove dokumente. Dejstvo pa je, da zadnje verzije zakona nimamo, zato je želela, da se na prihodnjem sestanku s predstavniki ministrstva za zdravje poudarijo ključne pripombe ZDUS in širše javnosti. Želimo, da nas upoštevajo, pri tem ne gre za nespoštovanje dela strokovne skupine.

Tomaž Banovec je prav tako predlagal, da se članom sveta pošlje zadnje gradivo o katerem se govori in ga vsi ne poznamo. Strinjal se je, da nihče ni kritiziral dela skupine, temveč je bilo govora o vsebini. Opozoril je, da nimamo registra gospodinjstev. Po naši statutarni ureditvi mnenje sveta ni obvezujoče in gre lahko dalje tudi z alternativami.

Mag. Jožko Čuk je dejal, da nihče ni razvrednotil dela skupine, ki se je s tem ukvarjala, ravno nasprotno, izrazimo lahko samo spoštovanje in pohvale. Ostaja pa pogajalska dilema, kako usmeriti proces, da lažje dosežemo naše zahteve. Meni, da smo se močno ošibili, ko smo napisali, da »kljub kritičnim pripombam k zakonu, njegov sprejem podpiramo«. Tega si pogajalec ne sme dovoliti.

Anton Donko je dejal, da podpira mag. Svenškovo in razmišljanja Jožefa Tivadarja in Janeza Sušnika. Z enim zakonom ne bomo rešili vse težave. Na F3ŽO smo lahko videli, kako velika problematika je DO in da se bo reševala še več desetletij. Potrebna bo tudi sprememba miselnosti starejših. Seznanil je, da bo na eni od radijskih oddaj govoril o osamljenosti med starejšimi.

Erik Hofbauer je dejal, da ima zakon kot tak ogromno težav. Izhodišča, ki jih je pripravila naša skupina so ustrezna in na zakon čakajo vsi upokojeanci, ki jih zastopamo. Nobena Vlada si ne more privoščiti, da preskoči populacijo, za katero ta zakon pripravlja.

Janez Sušnik je dejal, da je ZDUS ena redkih skupin s katero se ministrstvo pogovarja. Nekatere naše spremembe so upoštevali, nekatere še bodo, za to pa so bila potrebna posredna usklajevanja z ministrstvi in politiko. Dodal je še, da so vse pripombe dobrodošle.

Primož Hainz je dejal, da si moramo pri zakonu odgovoriti na vprašanje, ali ureja financiranje DO ali ne, saj večina v razpravah trdi, da to ni urejeno. Dejstvo, da predlog zakona slabo ureja oskrbo na domu, podrobno pa oskrbo v zavodih, izdaja

STROKOVNI SVET

namero predlagatelja, da to področje prepušča privatizaciji. Vlada nima namena graditi nove domove, izdajala bo le koncesije, privatniki pa bodo gradili na cenejših oddaljenih lokacijah, oskrbnine pa bodo bistveno dražje. Prav tako so vsi pomembnejši deležniki proti zakonu, zato bi morali njihove argumente pregledati. Anka Tominšek je ponovila, da je vprašanje financiranja DO jasno opredeljeno.

Mag. Rosvita Svenšek je na kratko povzela sodelovanje z ministrstvom za zdravje. Trenutno so sestanki operativne narave in gradivo o katerem se govori in ga člani sveta niste prejeli, se imenuje zaznamek zahtev ZDUS, ki so bili predstavljeni omenjeni skupini. Strinjala se je z mag. Čukom glede problematično formuliranega stavka. Da potrebujemo tovrsten zakon, je bilo mišljeno v smislu, da starajoča populacija potrebuje ZDO. Ne glede na to, so uspeli nadaljevati z delom, četudi nimajo ključne pozicije odločevalca. Ta zakon je protiustaven, ker ne sledi 50. členu Ustave RS, po katerem bi morali te zadeve urejati po modelu socialnih zavarovanj, zaradi česar bi morali spremeniti tudi naslov akta v Zakon o DO in zavarovanju za DO. Dejala je tudi, da tako slabo napisanega zakona v karieri še ni videla in pozvala člane k mnenju in predlogom za izboljšanje zakona do te mere, da bi bil vsaj sprejemljiv. Zaključila je s predlogom, da se povežemo s Sindikatom upokojujencev Slovenije in Sindikatom zdravstva in socialnega varstva Slovenije. Jožica Puhar je ta predlog podprla tudi zaradi pobud SEKOS.

Na predlog Anke Tominšek in Tomaža Banovca je bil soglasno sprejet

Sklep št. 5: Mag. Rosvita Svenšek članom posreduje zaznamek zahtev ZDUS. Morebitne pripombe člani posredujejo predsednici v roku 10 dni.

Ad. 6

Obrazložitev predloga Nacionalnega sveta za demokratično spremembo volilnega sistema

Dr. Ivan Svetlik je predstavil predlog, ki je kot priloga št. 3 sestavni del zapisnika. Dejal je, da je predlog nastal na osnovi že narejenega, tudi gradiva ZDUS in povzel bistvene novosti.

Dr. Rado Bohinc je dopolnil, da želijo doseči predvsem večjo povezanost poslancev z volilnim telesom, saj so se ti odmaknili od ljudstva in postajajo predstavniki političnih strank. Slednje bomo izpeljali na način, da bo volivec glasoval o imenu in priimku, imeli bomo volitve o posameznih kandidatih na strankarskih listah in na listi znotraj volilnih okrajev. Na ta način bomo dobili večjo zavezanost izvoljenega poslanca in dodali zavezo, da bodo poslanci letno poročali ljudstvu, ki ga je izvolilo. Na novo urejamo tudi položaj poslanca, in sicer z razkritjem vseh relevantnih podatkov o njegovi usposobljenosti, izobrazbi, izkušnjah in političnem programu, ki se morajo objaviti pred volitvami. Novo orodje oziroma institut je tudi suspenz poslanca, če se ta zaplete v kazenski postopek faze s pravnomočno obtožnico, potem je obvezna odločitev Državnega zbora o odvzemu imunitete in suspenz mandata do končne pravnomočne odločitve. Povsem nov institut je tudi odpoklic

STROKOVNI SVET

poslanca po principih, ki veljajo za neposredno odločanje, smiselno se uporablja Zakon o referendumu in ljudski iniciativi, ki postavlja temelje družbeno bolj odgovornega dela poslancev v prihodnje in kar naj bi povečalo motivacijo volivcev. Kako bomo dosegli spremembe? Potrebna bo ljudska iniciativa in čim širši glas ljudstva v podporo spremembam. Stranke so po preliminarnih preizkusih precej zadržane do predloga, zato je toliko bolj pomemben demokratičen pritisk ljudstva.

Anka Tominšek je soglašala s priključitvijo iniciativi, a se sprašuje, če bo pritisk demokratične javnosti tako močan, da bi uspeli že pri napovedanih redni volitvah? Vsi se zavedamo, da do danes volivci nismo imeli odločilnega vpliva, kar Ustava zahteva.

Dr. Ivan Svetlik je na vprašanje Anke Tominšek o pobudi Skupnosti slovenskih občin, da bi tudi župani lahko kandidirali za poslanca, odgovoril, da o takšnih spremembah niso razpravljali, s čimer so implicitno proti temu, da bi se župane vračalo v Državni zbor. Osebnostno meni, da moramo spoštovati načelo delitve tudi lokalne oblasti, težava je tudi akumulacija funkcij in konflikta interesov. Njihov predlog ponuja drugačno rešitev, to je, da se lokalni interesi pripeljejo v DZ. Če ima vsak volilni okraj svojega poslanca, bodo župani in drugi akterji imeli dovolj možnosti, da oblikujejo liste dobrih kandidatov. Vsak volilni okraj mora zato dobiti svojega poslanca, s čimer je regionalni vidiki demokratično zastopani. Dr. Rado Bohinc je še dodal, da postavljeno vprašanje ni predmet tega zakona in tudi razprave o tem zakonu ne bi želeli obremenjevati s tem vprašanjem. Odločilni glas volivca je hiba današnjega sistema, ki jo želimo odpraviti.

Primož Hainz je dejal, da je absolutno za enakopravno spolno zastopanostjo kandidatov na listah. Preferenčni glas je tisti, ki popolnoma spreminja položaj na volitvah in pušča posledice v strankah. Kar zadeva prepovedi prehajanja poslancev v izvršno oblast in nazaj, pa meni da to ni dobro, ker postavlja Državni zbor v podrejen položaj. Namreč v Državni zbor je poslanec izvoljen in v kolikor se odloči pomagati konkretni Vladi, ni popolnoma jasno, zakaj ne bi smel nazaj, ker je funkcija Državnega zbora pomembnejša od funkcije izvršne oblasti. Kar zadeva možnost elektronskega glasovanja na daljavo so nekateri tuji eksperti mnenja, da takšen način omogoča goljufije in tudi večje udeležbe mladih na ta račun ni pričakovati, kot kaže izkušnja Estonije na primer. Strinjal se je, da ni potrebe po spremembi kar zadeva županov.

Danilo Škerbinek je vprašal, ali je predvidena omejitev mandatov, saj delo poslanca ne bi smel biti življenjski karierni cilj in ali je predvidena kontrola premoženja poslanca ob nastopu in zaključku mandata. Dr. Rado Bohinc je pojasnil, da so resno razpravljali o omejitvi mandata, pri čimer je sicer nekaj pravnih zagat, a so naklonjeni temu, kar zadeva kontrolo premoženja, ta že poteka sedaj.

Mag. Jožko Čuk je dejal, da gre za kakovosten predlog, ker je stanje duha v Sloveniji, ki zahteva pri sprejemanju odločitev spremembo, ki gre v smeri splošnih vrednot in etike. Meni, da je pravi trenutek za uveljavljanje tega predloga,

STROKOVNI SVET

pričakovati je tudi višjo volilno udeležbo mladih. Ljudska iniciativa je pot naprej in predlaga, da ZDUS podpre predlog, pri čemer naj se ta depersonalizira in objavi na spletni strani ZDUS, saj kot NVO lahko pomembno podpremo vsebino in metodologijo. Dr. Rado Bohinc je pojasnil, da je tovrstna depersonalizacija urejena, saj gre za predlog, ki ga je pripravil Nacionalni svet za demokratično prenovo volilnega sistema.

Anton Donko se je zahvalil dr. Svetliku in dr. Bohincu za zelo dobro iniciativo, ki jo podpira, je pa ,na podlagi izkušenj prejšnje operativne akcije v zvezi s spremembo volilne zakonodaje, zaskrbljen glede tokratne realizacije, predvsem zaradi vsesplošnega slabega stanja duha v družbi in nezmožnosti srečevanj na terenu zaradi epidemije Covid-19.

Jožica Puhar se je tudi zahvalila za kakovostno predstavitev. Meni, da je iniciativa dobra in jo podpira, strinja se tudi z objavo na spletni strani ZDUS, pri čemer je potreben tudi smiseln uvod za članstvo ZDUS.

Janez Sušnik je dejal, da bo z mnenjem sveta seznanil tudi UO ZDUS, nato bo sledila objava na spletni strani ZDUS. Trdno je prepričan, da bo v primeru sprememb, tudi volilna udeležba višja. Ljudem je potrebno razložiti pomembnost teh sprememb. Dr. Ivan Svetlik se je strinjal in komentiral, da želijo čim več razprav in konstruktivnih predlogov in zaključil, da stranke ki dolgoročno razmišljajo, bi predstavljeni predlog pozdravile.

Anka Tominšek je dejala, da je potrebno sedanje stanje duha v državi izkoristiti, da pridemo do sprememb in jo je zanimalo, ali je oziroma bo iniciativa tudi medijsko podprta? Dr. Ivan Svetlik je odgovoril, da trenutno ni večjega medijskega zanimanja, dr. Rado Bohinc pa je dodal, da bi morali zbrati vsaj 10.000 overjenih podpisov podpore ljudski iniciativi.

Mag. Jožko Čuk je menil, da je predlog potrebno objaviti na spletni strani ZDUS še pred sejo UO ZDUS, ki bo sledila kasneje, pomembno je, da že sedaj seznanimo čim več članov, ostali organi se lahko postopoma pridružijo. Anka Tominšek se je strinjala, da se tudi pozove vsa DU, da organizirajo razprave. Vera Pečnik se je strinjala, da so razprave potrebne tudi na terenu.

Tomaž Banovec se je strinjal s predlogom objave na spletni strani ZDUS in razprave po društvih, saj je ljudi potrebno pripraviti na razmišljanje o tej temi.

Na predlog Anke Tominšek je bil soglasno sprejet

Sklep št. 6: Strokovni svet podpira predlog Nacionalnega sveta za demokratično spremembo volilnega sistema. Le-ta se z uvodnim pojasnilom objavi na spletni strani ZDUS, DU pa se pozove, da se s predlogom seznanijo.

Ad. 7 Razno

Janez Sušnik je informiral, da bi Dneve medgeneracijskega sožitja 2022 organizirali konec maja, začetek julija. Predlog strokovne teme je stanovanjska problematika in oskrba. Mag. Jožko Čuk je dodal sugestijo, da ZDUS vzpostavi kontakt s F3ŽO preden se sami odločimo za DMS 2022, ker je smiselno, da imamo en festival za upokoјence.

Dijana Lukić sem podala informacijo, da je bil ZDUS po dolgem času uspešen na Javnem razpisu ministrstva za javno upravo za digitalno preobrazbo nevladnih in prostovoljskih organizacij ter povečanje vključenosti njihovih uporabnikov v informacijsko družbo 2021-2023. Odboren je bil projekt DIGITALNO VKLJUČENI – Medgeneracijska sinergija v digitalnem učnem okolju za kakovostno staranje, ki ga bomo pričeli izvajati s 1. 1. 2022 v partnerstvu s Simbiozo in Zavodom IZRIIS, ki smo skupaj članice Mreže NVO za vključujočo informacijsko družbo. Pri snovanju in prijavi je sodelovala Komisija za izobraževanje, publiciteto in informatiko.

Janez Sušnik je podal informacijo o prav tako uspešni prijavi na Javni razpis MDDSZ za sofinanciranje programov rekreativnih, športnih in kulturnih dejavnosti organizacij upokoјencev in delovnih invalidov v letu 2021.

Jožica Puhar je povabila na mednarodno spletno konferenco: *Človekove pravice za vse starosti: Spodbujanje vseživljenjskega vidika in medgeneracijskega sodelovanja za spoprijemanje s starizmom*, ki bo potekala 18. 11. prek spleta. Konferenco organizira MDDSZ, ZDUS in AGE Platform Europe pa sta soorganizatorja.

Vera Pečnik je na kratko omenila, da potekajo mesečne spletne medgeneracijske kavarne MeKoS pod pokroviteljstvom Zavarovalnice Triglav, na aktualne teme, ki zadevajo staranje in starejše. Nadaljevala je z informacijo o poteku promocije cepljenja proti Covid-19 v DU, ki so se prijavila na razpis ZDUS v sodelovanju z NIJZ. Odziv je bil slab, od 500 se je prijavilo zgolj 28 DU. Tam kjer so se stojnice organizirale je bil odziv dober, brez trenj in negativnih prizvokov povezanih s cepljenjem.

Seja Strokovnega sveta se je zaključila ob 13.30.

Zapisała: Dijana Lukić
Izvršna vodja projektov in prireditev ZDUS

Anka Tominšek
podpredsednica Strokovnega sveta

V Ljubljani, 15. 11. 2021

STROKOVNI SVET

Priloge:

Št. 1: Pripombe in predlogi k sklicu 7. seje sveta

Št. 2: Sklep UO ZDUS o imenovanju mag. Rosvite Svenšek za članico Strokovnega sveta ZDUS

Št. 3: Koncept novega volilnega sistema za poslance v Državni zbor